

**A tanács következtetései a „jogalkotás minőségének”
javítását célzó adattechnológiákról**

(2021/C 241/04)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

1. ELISMERI, hogy a Covid19-világjárvány hatásaiból való kilábalás az EU előtt álló gazdasági és társadalmi kihívás, és ÚJÓLAG MEGERŐSÍTI, hogy e kihívás kezeléséhez az uniós szabályozási keretnek a lehető leginkább versenyképesnek, eredményesnek, hatékonyak, koherensnek, kiszámíthatónak, innovációbarátnak, időállóknak, fenntarthatónak és reziliensnek kell lennie ⁽¹⁾;
2. ELISMERI, hogy a minőségi jogalkotásnak kiemelt helyen kell szerepelnie a napirenden, globális és átfogó megközelítést kell alkalmaznia annak érdekében, hogy hozzájáruljon a növekedéshez, a versenyképességhez, a társadalmi jóléthez, továbbá – többek között – az Unió zöld és digitális átállásához, valamint az egységes piac megfelelő működéséhez;
3. ÚJÓLAG RÁMUTAT, hogy a minőségi jogalkotás a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés egyik legfontosabb ösztönzője, és emellett előmozdítja a versenyképességet és az innovációt, lehetőséget teremt a digitalizációra és a munkahelyteremtésre, továbbá fokozza az átláthatóságot és biztosítja az uniós jogszabályokba vetett közbizalmat is; e tekintetben UTAL a Tanács 2014. decemberi ⁽²⁾, 2016. májusi ⁽³⁾, 2018. novemberi ⁽⁴⁾, 2019. novemberi ⁽⁵⁾, valamint 2020. februári és novemberi ⁽⁶⁾ következtetéseire; EMLÉKEZTET az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a magas színvonalú uniós jogalkotás terén fennálló együttes felelősségére, amint azt e három intézmény a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban is elismerte ⁽⁷⁾;
4. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy az EU és tagállamai állandó és néha diszruptív környezeti, technológiai és társadalmi változásokkal néznek szembe, és hogy az uniós jogszabályoknak és a támogató eljárásoknak képesnek kell lenniük alkalmazkodni ezekhez a változásokhoz és készen kell állniuk az új kihívásokra;
5. HANGSÚLYOZZA, hogy az adattechnológiák hozzájárulhatnak a hatékonyabb, eredményesebb, kevésbé időigényes és megbízhatóbb hatásvizsgálatokhoz, értékelésekhez és előrelátáshoz, ezzel támogatva a magas színvonalú, kiigazítható és kevesebb teherrel járó jogszabályokat;
6. NYUGTÁZZA a „Minőségi jogalkotás: helyzetfelmérés és elkötelezettségünk fenntartása” című, 2019. áprilisi bizottsági közleményt ⁽⁸⁾, amely szerint „A minőségi jogalkotási eszközöket egy olyan állandóan változó világban kell alkalmazni, ahol a szakpolitikai kihívások és prioritások folyamatosan módosulnak. (...) Ebben az egyre összetettebb világban még fontosabb, hogy megértsük az ágazatokon átnyúló hatásokat és azonosítsuk a szinergiák lehetőségeit annak érdekében, hogy az egész szakpolitikai ciklusban – az értékeléstől a végrehajtásig – ki tudjuk dolgozni és meg tudjuk valósítani a megfelelő szakpolitikai válaszokat” ⁽⁹⁾; TUDOMÁSUL VESZI továbbá a „Mesterséges intelligencia Európa számára” című, 2018. áprilisi ⁽¹⁰⁾ és az „Európai adatstratégia” című, 2020. februári bizottsági közleményt ⁽¹¹⁾, a mesterséges intelligenciáról szóló, 2020. februári fehér könyvet ⁽¹²⁾, az Európa digitális jövőjének alakításáról szóló, 2020. júniusi tanácsi következtetéseket ⁽¹³⁾, valamint a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról szóló, 2021. áprilisi rendeletjavaslatot (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) ⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁾ 13026/20.

⁽²⁾ 16000/14.

⁽³⁾ 95/80/16.

⁽⁴⁾ 14137/18.

⁽⁵⁾ 14656/19.

⁽⁶⁾ 6232/20 és 13026/20.

⁽⁷⁾ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról ((2) preambulumbekkezdés).

⁽⁸⁾ 8648/19 + ADD 1.

⁽⁹⁾ 4. o., első bekezdés.

⁽¹⁰⁾ 8507/18 + ADD 1.

⁽¹¹⁾ 6250/20.

⁽¹²⁾ 6266/20.

⁽¹³⁾ 8711/20.

⁽¹⁴⁾ ST 8115/21 + ADD 1–5.

Időtálló és reziliens jogszabályok

7. TÁMOGATJA, hogy a Bizottság továbbra is elkötelezett aziránt, hogy a minőségi jogalkotás elveivel összhangban hatékony, eredményes, időtálló és technológiasemleges jogszabályokat alkosson azzal a céllal, hogy előmozdítsa az uniós gazdaság versenyképességét és rezilienciáját, a szociális jólétet és az egységes piac működését, megerősítse az EU vezető szerepét a zöld és digitális átállásban, valamint tiszteletben tartsa az Európai Unió értékeit és a jövő nemzedékeinek fejlődési képességét;
8. FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy fokozza arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a döntéshozatali folyamatba bevonja a nyilvánosságot és az érdekelt feleket, továbbá a „gondolkozz először kicsiben” elvet alkalmazva különösen a mikro- és a kis- és középvállalkozásokat annak érdekében, hogy az uniós jogszabályok egyértelműek legyenek, biztosítsák az elvárt előnyöket, ne teremtsenek szükségtelen terheket, ugyanakkor időtállóak és innovációbarátak is legyenek; MEGJEGYZI, hogy a digitális eszközök segíthetnek az érdekelt felek észrevételeinek összegyűjtésében és elemzésében;

Tényeken alapuló döntéshozatal

9. KIEMELI, hogy a szilárd, tényeken alapuló döntéshozatali folyamat kulcsfontosságú követelmény a kialakulóban lévő technológiák potenciáljának és kockázatainak előrejelzése, valamint az éghajlatváltozásra való reagálás szempontjából;
10. MEGJEGYZI, hogy az uniós szintű hatásvizsgálatokhoz, értékelésekhez és előrelátáshoz a Bizottság által, a tagállamokkal együttműködésben, az idők során gyűjtött, megbízható és magas színvonalú adatokra van szükség; FELKÉRI a Bizottságot, hogy javítsa a megalapozott, tényeken alapuló döntéshozatali folyamat szempontjából releváns meglévő adatok rendszeres frissítésére, nyitottságának maximalizálására és (újra)felhasználására vonatkozó képességét;

A jogalkotás minőségének javítását támogató adattechnológiákról

11. FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használják fel az adattechnológiákat a jogalkotási folyamat támogatására, különös tekintettel a hatásvizsgálatok, a végrehajtás és a megfelelés minőségi és mennyiségi szempontjaira, hozzájárulva az új és a meglévő uniós jogszabályokban rejlő tehercsökkentési potenciál meghatározásához, valamint támogatva a technológiasemlegettebb, célzottabb, időtállóbb és magas színvonalú jogszabályok kidolgozását;
12. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy az adattechnológiák segíthetnek a kockázatértékelés javításában ⁽¹³⁾ és abban, hogy a szabályozás gyorsabban tudjon reagálni a gyorsan változó világra, valamint jobban megfeleljen a polgárok, a közigazgatások és a vállalkozások igényeinek, felfogásának és elvárásainak;
13. FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az adattechnológiák, így például a mesterséges intelligencia használata során alkalmazzanak az uniós értékeken és alapvető jogokon alapuló emberközpontú megközelítést annak érdekében, hogy – amennyire csak lehetséges – biztosítva legyen a magas színvonalú adatforrások és módszerek használata; fogalmazzanak meg és juttassanak érvényre olyan, az alapelveket kellően tiszteletben tartó etikai normákat, amelyek garantálják a polgárok biztonságát és eleget tesznek jogos elvárásaiknak; továbbá kezeljék az adatok védelméhez és sértetlenségéhez kapcsolódó kockázatokat, a megkülönböztetésmentesség és az emberi méltóság garantálása érdekében;
14. KIEMELI, hogy az uniós, a nemzeti és a regionális szintű együttműködés fontos szerepet tölt be az adattechnológiáknak az uniós szakpolitikai ciklus – és ezen belül a végrehajtási szakasz – javítását célzó alkalmazásában, és hozzájárul az Európai Unió arra irányuló erőfeszítéseivel, hogy világszerte váljon az adatvezérelt gazdasággá;
15. NYOMATÉKOSAN KÉRI az „Európai adatstratégia” című, 2020. februári bizottsági közleményben ⁽¹⁴⁾ említett közös európai adatterek létrehozását, amelyeknek egyszerűeknek kell lenniük és interoperábilis eszközökre kell épülniük a gyors és hatékony telepítés biztosítása érdekében, lehetővé téve – lehetőség szerint és adott esetben – az adatok tagállamok általi összevonását és megosztását a minőségi jogalkotási eszközök használatának javítása érdekében, ugyanakkor az uniós joggal összhangban szigorú biztonságot és adatvédelmet kell biztosítaniuk;

⁽¹³⁾ A minőségi jogalkotás eszköztára, 15. eszköz.

⁽¹⁴⁾ 6250/20.

16. KIEMELI, hogy az átláthatóság és az adatok további felhasználásának előmozdítása érdekében – a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvvel ⁽¹⁷⁾ és az általános adatvédelmi rendelettel ⁽¹⁸⁾ összhangban – lehetőség szerint és adott esetben nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni a közsféra információit, különösen az uniós szintű hatásvizsgálatok, értékelések és előrelátás javítása érdekében;
17. Közös erőfeszítésre SZÓLÍT FEL Európa rezilienciájának fokozása, valamint jobb szakpolitikák és egy olyan időtállóbb, innovációbarátabb, kiszámíthatóbb, következetesebb és hatékonyabb szabályozási keret kialakítása céljából, amely képes konkrét eredményeket elérni, különösen a Covid19 utáni gazdasági és társadalmi talpraállás terén;
18. FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy vegye fel az adattechnológiák használatát a minőségi jogalkotás eszköztárába a jogalkotás lépéseinek támogatása érdekében, a hatásvizsgálatoktól a Célravezető és hatásos szabályozás program (REFIT) alapján végzett tevékenységekig;
19. FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy uniós szinten vizsgálják meg, hogy miként lehetne előmozdítani az adattechnológiák alkalmazását az adatvezérelt, alapértelmezésben digitális és magas színvonalú jogalkotás támogatása érdekében, kellően figyelembe véve a minőségi jogalkotásra vonatkozó általános keretet.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közsféra információinak további felhasználásáról (HL L 172., 2019.6.26., 56. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).